

**Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum
Codicem Iustinianum locupletissimus**

... In Quartum Et Quintum Codicis Libr. Prælectiones / Additionibus Philippi
Decii ...

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

Qui dare tutores & curatores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95990)

Minoris debitor. In text. ibi. Mero indico. no. libera indicia. l. h. ubi no. fuit et vms. sunt crediti plures. In ter. ibi. cetus. not. q. decc. facti. ceti. In ter. ibi. indicia. bit. no. ibi. speciale. q. ad electores pertinet iudicia. idoneitatis. ita q. no. pot. refutari. s. oportet oēs sequi. In ter. ibi. de creti. no. confirmatorii. s. administrationis. Et sic no. ordine obseruandum: q. primo debet fieri electio: secundo confirmatio: tertio debet decerni administratio fin. gl. q. no. et nisi ille ordo seruetur. no. valet qd. agitur. Et item no. q. quando electionarij sunt deputati a iure. standi est eorum electio. Et ad in. cōsiliarij sunt deputati qui sequi. qd. est not. fin. Sui. de cu. In ter. ibi. prudentia. not. q. illud qd. committit alicui. intelligit committi tanq. prudenti. et no. pro cōsilio sapientia. In ter. ibi. quibus sane. no. q. electio no. est cretenda. nisi in casu quo emanat electio. Et no. q. q. requiritur cōsiliū alicuius. illud est sequendum de necessitate. qd. est verum. si ad illū pertinet electio. et cōsiliū ex dispositioe legis. sed si ex dispositioe hominis. aut habet effectū in actu. idem aut non habet effectū in actu. excedendo. et tunc cōsiliū suū non est cōsiliū auctoritatis: vt. ff. de adm. tu. l. titi. et meui. in prin. de ele. c. c. in veteri. de cret. l. i. s. si plures. Alij dicūt q. in priuatis officijs est necesse sequi viam mandat. sed. in publicis viam iuris. Et q. ille qui no. potest esse officialis. no. potest habere locū vocem auctoritatis. vt. mulier in tutela extra matrē et auiā hodie. olim idē in eis. l. vlt. ff. de tutel. Et no. q. primus actus est electio. secundus actus est confirmatio. tertius actus est decretum administrationis in his que post confirmationem nem aliquam desiderantes in his que post confirmationem asserunt plenū ius. vt. extra de elec. c. transmissam.

Lex secunda.

Generalī lege. Occupati circa maiora. non cit. lta. finalis. Vocantur ad minora. hoc de.

Qui dare tutores vel curatores possunt. et qui dari non possunt.

Lex prima.

Cum tibi. Ratione debitationis etiā ser. nis pot. dari curatores ad lites. h. d. Et adde qd. no. s. de peti. l. ere. l. i. putas. no. q. rōne dubi potest fieri aliquid. qd. no. fieret in calu. certi. Et item not. q. declaratio non rescindit id q. factum est interim ratione debitationis. quod mul.

Lex secunda.

Maritus. No. q. hec. loquitur de curatore generali. qui in rebus uxoris dari no. potest. sed curator ad lites bene potest esse maritus: q. redactus est ad similitudinem procuratoris fin. Qdoff. et Spec. et ita seruat practica: licet bona veriusq. sint tacite obligata. vt. s. de iud. l. i. propterandum. in si. quod no.

Lex tertia.

Luminibus. Carens visu. non potest esse curator. hoc dicit.

Lex quarta.

Militie armate. Abi est defectus psonae. ubi non pot. quis sibi vni dicare nomen tutela. vel curesis simplicis gestionis. h. d. In ter. ibi. errore. s. iuris: quia error facti non cadit in conditione proprie persone.

Lex quinta.

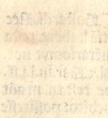
Ex a preside. In ter. ibi. non est. nisi ex consensu eius: vt. not. in. l. i. s. qui pro sua iur.

- 1 Creditum fictum. vel simulatum. non liberat a tutela.
- 2 Suspectus suspicione iuris et de iure. non potest esse tutor. secus in eo qui est suspectus suspicione hominis. et na. 3.
- 4 Quid in obligatione naturali.
- 5 Debitum modicum. vel creditum non remouet a tutela.

Minoris debitor.

In ter. ibi. efficiat. et alia causa qua gestio. Et no. hoc responsum valde. In ter. ibi. probet debitor. vel creditum. Ja. 1. Et adhibere est q. habet probare debitum. a cu. scetur sue confessioni cōtra se. vt. ff. de pol. publica. in si. de credito. q. habeat probare se creditore. non est mirū: q. creditum fictum seu simulatū non liberat a tutela. vt. ff. de exen. tu. lachete. s. amplius. et ibi per Jaco. de are. In ter. ibi. obligationis. i. personalis et realis. 2. In ter. ibi. iactura. nec tū potest esse tutor: q. est suspectus suspicione iuris et de iure. l. ce. in eo qui est suspectus tantū suspicione hominis: quia tenet decretum. si decernatur. ista est vera opt. Sed quidam dicunt q. cessante causa. cessat effectus. et ideo in creditore. cum preoccupet priuatio creditam tutelam. dicunt q. est reuocatio. non remotio. q. est falsum. cum priuatur propter suspiciōē. et hoc tenet gl. secundum vnam opt. ff. de exen. tu. l. i. propter litem. que est ipsa veritas. licet alia opt. sit in contrarium. In ter. ibi. solutione. pena curatoris creditore. est. quod caret credito. pena debitoris est. quod ei non prodest pendente probatione facta solutio. In ter. ibi. vti. Mor. q. tutor et curator non possunt recipere cessione cōtra pupillum. vel adultum. et si velint ea exerce officio finito. q. tene menti. In ter. ibi. itē. scilicet per omnia not. quod debitor. vel creditor pupili vel adulti non potest esse tutor. vel curator. T. Querit. gl. de quanto debito hic intelligatur. dicit gl. quod intelligitur de debito magno. non de paruo. Dicunt docto. q. hoc accipitur arbitrio indicantis. fa. de cōdi. et demon. l. quamuis. Tu dic. gl. verum dicere quando debitum non est in controuersia. secus videtur si ante delatam cautelam non esset in controuersia: q. magnum videt. ex quo de eo est magna lites inter partes. tamen in contrariū facit. ff. de exen. tu. l. i. propter litem. Nam ista maiusculum videtur requiri respectu interesse communis. non respectu interesse singularis. Et sic per gl. queritur. vtrum hec aut. habeat locum in matre et auiā. dic. quod non. Item queritur. nunquid habeat locum si debitor est paratus soluere debitum: et videtur quod non. si preuenit tutelam in soluendo. facit de tute. et cura ab his. l. i. impuberi. Item querit. nō qui habeat locum in testamentario tutore: gl. variant. tamen veritas est qd. non. si testator sciebat debitum: secus si ignorabat facit quod no. ff. de procura. l. pater filio. hoc dicit respectu personarum. Adodo queritur respectu iuris h. agendi: quia lex nostra loquitur in hypothecaria. et in personali. Querit. quid in reali mezar: quidam dicunt idem. Alij dicunt oppositum. puta quod idem sit quantum ad remotio. nem: sed non quantum ad penam priuationis. Querit. qd. in actioe mixta: dico qd. in reali prestatione idem q. in personalibus actionibus: q. actio mixta habet duo extrema (vt ita dicā) diuersi generis et forme. et ideo diuersum debet esse iudiciū. Et Quid in naturalis obligatione. aut stat in finibus voluntatis aut trahitur ad necessitatem iuris: primo casu no. habet locū hec aut. vt in obligatione antidorum. Secundo sic. propter utilitatem compensatio. nis. Querit. vtrū ista aut. habeat locū in debito qd. orit ex tutela: et dico q. no. respectu tutelae: sed respectu alterius offici. puta curie. sic. vt. l. i. s. q. i. ff. de susce. tu. vñ debitor ex tutela no. pot. esse curator: s. debitor ex tutela tantū potest esse tutor: q. habet originem ex officio eo. Et In omnibus tamen his considera debiti quantitatem: q. modicum debitū vel creditum non remouet a tutela fin. gl. quod est

Minoris debitor. In ter. ibi. efficiat. et alia causa qua gestio. Et no. hoc responsum valde. In ter. ibi. probet debitor. vel creditum. Ja. 1. Et adhibere est q. habet probare debitum. a cu. scetur sue confessioni cōtra se. vt. ff. de pol. publica. in si. de credito. q. habeat probare se creditore. non est mirū: q. creditum fictum seu simulatū non liberat a tutela. vt. ff. de exen. tu. lachete. s. amplius. et ibi per Jaco. de are. In ter. ibi. obligationis. i. personalis et realis. 2. In ter. ibi. iactura. nec tū potest esse tutor: q. est suspectus suspicione iuris et de iure. l. ce. in eo qui est suspectus tantū suspicione hominis: quia tenet decretum. si decernatur. ista est vera opt. Sed quidam dicunt q. cessante causa. cessat effectus. et ideo in creditore. cum preoccupet priuatio creditam tutelam. dicunt q. est reuocatio. non remotio. q. est falsum. cum priuatur propter suspiciōē. et hoc tenet gl. secundum vnam opt. ff. de exen. tu. l. i. propter litem. que est ipsa veritas. licet alia opt. sit in contrarium. In ter. ibi. solutione. pena curatoris creditore. est. quod caret credito. pena debitoris est. quod ei non prodest pendente probatione facta solutio. In ter. ibi. vti. Mor. q. tutor et curator non possunt recipere cessione cōtra pupillum. vel adultum. et si velint ea exerce officio finito. q. tene menti. In ter. ibi. itē. scilicet per omnia not. quod debitor. vel creditor pupili vel adulti non potest esse tutor. vel curator. T. Querit. gl. de quanto debito hic intelligatur. dicit gl. quod intelligitur de debito magno. non de paruo. Dicunt docto. q. hoc accipitur arbitrio indicantis. fa. de cōdi. et demon. l. quamuis. Tu dic. gl. verum dicere quando debitum non est in controuersia. secus videtur si ante delatam cautelam non esset in controuersia: q. magnum videt. ex quo de eo est magna lites inter partes. tamen in contrariū facit. ff. de exen. tu. l. i. propter litem. Nam ista maiusculum videtur requiri respectu interesse communis. non respectu interesse singularis. Et sic per gl. queritur. vtrum hec aut. habeat locum in matre et auiā. dic. quod non. Item queritur. nunquid habeat locum si debitor est paratus soluere debitum: et videtur quod non. si preuenit tutelam in soluendo. facit de tute. et cura ab his. l. i. impuberi. Item querit. nō qui habeat locum in testamentario tutore: gl. variant. tamen veritas est qd. non. si testator sciebat debitum: secus si ignorabat facit quod no. ff. de procura. l. pater filio. hoc dicit respectu personarum. Adodo queritur respectu iuris h. agendi: quia lex nostra loquitur in hypothecaria. et in personali. Querit. quid in reali mezar: quidam dicunt idem. Alij dicunt oppositum. puta quod idem sit quantum ad remotio. nem: sed non quantum ad penam priuationis. Querit. qd. in actioe mixta: dico qd. in reali prestatione idem q. in personalibus actionibus: q. actio mixta habet duo extrema (vt ita dicā) diuersi generis et forme. et ideo diuersum debet esse iudiciū. Et Quid in naturalis obligatione. aut stat in finibus voluntatis aut trahitur ad necessitatem iuris: primo casu no. habet locū hec aut. vt in obligatione antidorum. Secundo sic. propter utilitatem compensatio. nis. Querit. vtrū ista aut. habeat locū in debito qd. orit ex tutela: et dico q. no. respectu tutelae: sed respectu alterius offici. puta curie. sic. vt. l. i. s. q. i. ff. de susce. tu. vñ debitor ex tutela no. pot. esse curator: s. debitor ex tutela tantū potest esse tutor: q. habet originem ex officio eo. Et In omnibus tamen his considera debiti quantitatem: q. modicum debitū vel creditum non remouet a tutela fin. gl. quod est

Minoris debitor. In ter. ibi. efficiat. et alia causa qua gestio. Et no. hoc responsum valde. In ter. ibi. probet debitor. vel creditum. Ja. 1. Et adhibere est q. habet probare debitum. a cu. scetur sue confessioni cōtra se. vt. ff. de pol. publica. in si. de credito. q. habeat probare se creditore. non est mirū: q. creditum fictum seu simulatū non liberat a tutela. vt. ff. de exen. tu. lachete. s. amplius. et ibi per Jaco. de are. In ter. ibi. obligationis. i. personalis et realis. 2. In ter. ibi. iactura. nec tū potest esse tutor: q. est suspectus suspicione iuris et de iure. l. ce. in eo qui est suspectus tantū suspicione hominis: quia tenet decretum. si decernatur. ista est vera opt. Sed quidam dicunt q. cessante causa. cessat effectus. et ideo in creditore. cum preoccupet priuatio creditam tutelam. dicunt q. est reuocatio. non remotio. q. est falsum. cum priuatur propter suspiciōē. et hoc tenet gl. secundum vnam opt. ff. de exen. tu. l. i. propter litem. que est ipsa veritas. licet alia opt. sit in contrarium. In ter. ibi. solutione. pena curatoris creditore. est. quod caret credito. pena debitoris est. quod ei non prodest pendente probatione facta solutio. In ter. ibi. vti. Mor. q. tutor et curator non possunt recipere cessione cōtra pupillum. vel adultum. et si velint ea exerce officio finito. q. tene menti. In ter. ibi. itē. scilicet per omnia not. quod debitor. vel creditor pupili vel adulti non potest esse tutor. vel curator. T. Querit. gl. de quanto debito hic intelligatur. dicit gl. quod intelligitur de debito magno. non de paruo. Dicunt docto. q. hoc accipitur arbitrio indicantis. fa. de cōdi. et demon. l. quamuis. Tu dic. gl. verum dicere quando debitum non est in controuersia. secus videtur si ante delatam cautelam non esset in controuersia: q. magnum videt. ex quo de eo est magna lites inter partes. tamen in contrariū facit. ff. de exen. tu. l. i. propter litem. Nam ista maiusculum videtur requiri respectu interesse communis. non respectu interesse singularis. Et sic per gl. queritur. vtrum hec aut. habeat locum in matre et auiā. dic. quod non. Item queritur. nunquid habeat locum si debitor est paratus soluere debitum: et videtur quod non. si preuenit tutelam in soluendo. facit de tute. et cura ab his. l. i. impuberi. Item querit. nō qui habeat locum in testamentario tutore: gl. variant. tamen veritas est qd. non. si testator sciebat debitum: secus si ignorabat facit quod no. ff. de procura. l. pater filio. hoc dicit respectu personarum. Adodo queritur respectu iuris h. agendi: quia lex nostra loquitur in hypothecaria. et in personali. Querit. quid in reali mezar: quidam dicunt idem. Alij dicunt oppositum. puta quod idem sit quantum ad remotio. nem: sed non quantum ad penam priuationis. Querit. qd. in actioe mixta: dico qd. in reali prestatione idem q. in personalibus actionibus: q. actio mixta habet duo extrema (vt ita dicā) diuersi generis et forme. et ideo diuersum debet esse iudiciū. Et Quid in naturalis obligatione. aut stat in finibus voluntatis aut trahitur ad necessitatem iuris: primo casu no. habet locū hec aut. vt in obligatione antidorum. Secundo sic. propter utilitatem compensatio. nis. Querit. vtrū ista aut. habeat locū in debito qd. orit ex tutela: et dico q. no. respectu tutelae: sed respectu alterius offici. puta curie. sic. vt. l. i. s. q. i. ff. de susce. tu. vñ debitor ex tutela no. pot. esse curator: s. debitor ex tutela tantū potest esse tutor: q. habet originem ex officio eo. Et In omnibus tamen his considera debiti quantitatem: q. modicum debitū vel creditum non remouet a tutela fin. gl. quod est

Minoris debitor. In ter. ibi. efficiat. et alia causa qua gestio. Et no. hoc responsum valde. In ter. ibi. probet debitor. vel creditum. Ja. 1. Et adhibere est q. habet probare debitum. a cu. scetur sue confessioni cōtra se. vt. ff. de pol. publica. in si. de credito. q. habeat probare se creditore. non est mirū: q. creditum fictum seu simulatū non liberat a tutela. vt. ff. de exen. tu. lachete. s. amplius. et ibi per Jaco. de are. In ter. ibi. obligationis. i. personalis et realis. 2. In ter. ibi. iactura. nec tū potest esse tutor: q. est suspectus suspicione iuris et de iure. l. ce. in eo qui est suspectus tantū suspicione hominis: quia tenet decretum. si decernatur. ista est vera opt. Sed quidam dicunt q. cessante causa. cessat effectus. et ideo in creditore. cum preoccupet priuatio creditam tutelam. dicunt q. est reuocatio. non remotio. q. est falsum. cum priuatur propter suspiciōē. et hoc tenet gl. secundum vnam opt. ff. de exen. tu. l. i. propter litem. que est ipsa veritas. licet alia opt. sit in contrarium. In ter. ibi. solutione. pena curatoris creditore. est. quod caret credito. pena debitoris est. quod ei non prodest pendente probatione facta solutio. In ter. ibi. vti. Mor. q. tutor et curator non possunt recipere cessione cōtra pupillum. vel adultum. et si velint ea exerce officio finito. q. tene menti. In ter. ibi. itē. scilicet per omnia not. quod debitor. vel creditor pupili vel adulti non potest esse tutor. vel curator. T. Querit. gl. de quanto debito hic intelligatur. dicit gl. quod intelligitur de debito magno. non de paruo. Dicunt docto. q. hoc accipitur arbitrio indicantis. fa. de cōdi. et demon. l. quamuis. Tu dic. gl. verum dicere quando debitum non est in controuersia. secus videtur si ante delatam cautelam non esset in controuersia: q. magnum videt. ex quo de eo est magna lites inter partes. tamen in contrariū facit. ff. de exen. tu. l. i. propter litem. Nam ista maiusculum videtur requiri respectu interesse communis. non respectu interesse singularis. Et sic per gl. queritur. vtrum hec aut. habeat locum in matre et auiā. dic. quod non. Item queritur. nunquid habeat locum si debitor est paratus soluere debitum: et videtur quod non. si preuenit tutelam in soluendo. facit de tute. et cura ab his. l. i. impuberi. Item querit. nō qui habeat locum in testamentario tutore: gl. variant. tamen veritas est qd. non. si testator sciebat debitum: secus si ignorabat facit quod no. ff. de procura. l. pater filio. hoc dicit respectu personarum. Adodo queritur respectu iuris h. agendi: quia lex nostra loquitur in hypothecaria. et in personali. Querit. quid in reali mezar: quidam dicunt idem. Alij dicunt oppositum. puta quod idem sit quantum ad remotio. nem: sed non quantum ad penam priuationis. Querit. qd. in actioe mixta: dico qd. in reali prestatione idem q. in personalibus actionibus: q. actio mixta habet duo extrema (vt ita dicā) diuersi generis et forme. et ideo diuersum debet esse iudiciū. Et Quid in naturalis obligatione. aut stat in finibus voluntatis aut trahitur ad necessitatem iuris: primo casu no. habet locū hec aut. vt in obligatione antidorum. Secundo sic. propter utilitatem compensatio. nis. Querit. vtrū ista aut. habeat locū in debito qd. orit ex tutela: et dico q. no. respectu tutelae: sed respectu alterius offici. puta curie. sic. vt. l. i. s. q. i. ff. de susce. tu. vñ debitor ex tutela no. pot. esse curator: s. debitor ex tutela tantū potest esse tutor: q. habet originem ex officio eo. Et In omnibus tamen his considera debiti quantitatem: q. modicum debitū vel creditum non remouet a tutela fin. gl. quod est

Minoris debitor. In ter. ibi. efficiat. et alia causa qua gestio. Et no. hoc responsum valde. In ter. ibi. probet debitor. vel creditum. Ja. 1. Et adhibere est q. habet probare debitum. a cu. scetur sue confessioni cōtra se. vt. ff. de pol. publica. in si. de credito. q. habeat probare se creditore. non est mirū: q. creditum fictum seu simulatū non liberat a tutela. vt. ff. de exen. tu. lachete. s. amplius. et ibi per Jaco. de are. In ter. ibi. obligationis. i. personalis et realis. 2. In ter. ibi. iactura. nec tū potest esse tutor: q. est suspectus suspicione iuris et de iure. l. ce. in eo qui est suspectus tantū suspicione hominis: quia tenet decretum. si decernatur. ista est vera opt. Sed quidam dicunt q. cessante causa. cessat effectus. et ideo in creditore. cum preoccupet priuatio creditam tutelam. dicunt q. est reuocatio. non remotio. q. est falsum. cum priuatur propter suspiciōē. et hoc tenet gl. secundum vnam opt. ff. de exen. tu. l. i. propter litem. que est ipsa veritas. licet alia opt. sit in contrarium. In ter. ibi. solutione. pena curatoris creditore. est. quod caret credito. pena debitoris est. quod ei non prodest pendente probatione facta solutio. In ter. ibi. vti. Mor. q. tutor et curator non possunt recipere cessione cōtra pupillum. vel adultum. et si velint ea exerce officio finito. q. tene menti. In ter. ibi. itē. scilicet per omnia not. quod debitor. vel creditor pupili vel adulti non potest esse tutor. vel curator. T. Querit. gl. de quanto debito hic intelligatur. dicit gl. quod intelligitur de debito magno. non de paruo. Dicunt docto. q. hoc accipitur arbitrio indicantis. fa. de cōdi. et demon. l. quamuis. Tu dic. gl. verum dicere quando debitum non est in controuersia. secus videtur si ante delatam cautelam non esset in controuersia: q. magnum videt. ex quo de eo est magna lites inter partes. tamen in contrariū facit. ff. de exen. tu. l. i. propter litem. Nam ista maiusculum videtur requiri respectu interesse communis. non respectu interesse singularis. Et sic per gl. queritur. vtrum hec aut. habeat locum in matre et auiā. dic. quod non. Item queritur. nunquid habeat locum si debitor est paratus soluere debitum: et videtur quod non. si preuenit tutelam in soluendo. facit de tute. et cura ab his. l. i. impuberi. Item querit. nō qui habeat locum in testamentario tutore: gl. variant. tamen veritas est qd. non. si testator sciebat debitum: secus si ignorabat facit quod no. ff. de procura. l. pater filio. hoc dicit respectu personarum. Adodo queritur respectu iuris h. agendi: quia lex nostra loquitur in hypothecaria. et in personali. Querit. quid in reali mezar: quidam dicunt idem. Alij dicunt oppositum. puta quod idem sit quantum ad remotio. nem: sed non quantum ad penam priuationis. Querit. qd. in actioe mixta: dico qd. in reali prestatione idem q. in personalibus actionibus: q. actio mixta habet duo extrema (vt ita dicā) diuersi generis et forme. et ideo diuersum debet esse iudiciū. Et Quid in naturalis obligatione. aut stat in finibus voluntatis aut trahitur ad necessitatem iuris: primo casu no. habet locū hec aut. vt in obligatione antidorum. Secundo sic. propter utilitatem compensatio. nis. Querit. vtrū ista aut. habeat locū in debito qd. orit ex tutela: et dico q. no. respectu tutelae: sed respectu alterius offici. puta curie. sic. vt. l. i. s. q. i. ff. de susce. tu. vñ debitor ex tutela no. pot. esse curator: s. debitor ex tutela tantū potest esse tutor: q. habet originem ex officio eo. Et In omnibus tamen his considera debiti quantitatem: q. modicum debitū vel creditum non remouet a tutela fin. gl. quod est

Minoris debitor. In ter. ibi. efficiat. et alia causa qua gestio. Et no. hoc responsum valde. In ter. ibi. probet debitor. vel creditum. Ja. 1. Et adhibere est q. habet probare debitum. a cu. scetur sue confessioni cōtra se. vt. ff. de pol. publica. in si. de credito. q. habeat probare se creditore. non est mirū: q. creditum fictum seu simulatū non liberat a tutela. vt. ff. de exen. tu. lachete. s. amplius. et ibi per Jaco. de are. In ter. ibi. obligationis. i. personalis et realis. 2. In ter. ibi. iactura. nec tū potest esse tutor: q. est suspectus suspicione iuris et de iure. l. ce. in eo qui est suspectus tantū suspicione hominis: quia tenet decretum. si decernatur. ista est vera opt. Sed quidam dicunt q. cessante causa. cessat effectus. et ideo in creditore. cum preoccupet priuatio creditam tutelam. dicunt q. est reuocatio. non remotio. q. est falsum. cum priuatur propter suspiciōē. et hoc tenet gl. secundum vnam opt. ff. de exen. tu. l. i. propter litem. que est ipsa veritas. licet alia opt. sit in contrarium. In ter. ibi. solutione. pena curatoris creditore. est. quod caret credito. pena debitoris est. quod ei non prodest pendente probatione facta solutio. In ter. ibi. vti. Mor. q. tutor et curator non possunt recipere cessione cōtra pupillum. vel adultum. et si velint ea exerce officio finito. q. tene menti. In ter. ibi. itē. scilicet per omnia not. quod debitor. vel creditor pupili vel adulti non potest esse tutor. vel curator. T. Querit. gl. de quanto debito hic intelligatur. dicit gl. quod intelligitur de debito magno. non de paruo. Dicunt docto. q. hoc accipitur arbitrio indicantis. fa. de cōdi. et demon. l. quamuis. Tu dic. gl. verum dicere quando debitum non est in controuersia. secus videtur si ante delatam cautelam non esset in controuersia: q. magnum videt. ex quo de eo est magna lites inter partes. tamen in contrariū facit. ff. de exen. tu. l. i. propter litem. Nam ista maiusculum videtur requiri respectu interesse communis. non respectu interesse singularis. Et sic per gl. queritur. vtrum hec aut. habeat locum in matre et auiā. dic. quod non. Item queritur. nunquid habeat locum si debitor est paratus soluere debitum: et videtur quod non. si preuenit tutelam in soluendo. facit de tute. et cura ab his. l. i. impuberi. Item querit. nō qui habeat locum in testamentario tutore: gl. variant. tamen veritas est qd. non. si testator sciebat debitum: secus si ignorabat facit quod no. ff. de procura. l. pater filio. hoc dicit respectu personarum. Adodo queritur respectu iuris h. agendi: quia lex nostra loquitur in hypothecaria. et in personali. Querit. quid in reali mezar: quidam dicunt idem. Alij dicunt oppositum. puta quod idem sit quantum ad remotio. nem: sed non quantum ad penam priuationis. Querit. qd. in actioe mixta: dico qd. in reali prestatione idem q. in personalibus actionibus: q. actio mixta habet duo extrema (vt ita dicā) diuersi generis et forme. et ideo diuersum debet esse iudiciū. Et Quid in naturalis obligatione. aut stat in finibus voluntatis aut trahitur ad necessitatem iuris: primo casu no. habet locū hec aut. vt in obligatione antidorum. Secundo sic. propter utilitatem compensatio. nis. Querit. vtrū ista aut. habeat locū in debito qd. orit ex tutela: et dico q. no. respectu tutelae: sed respectu alterius offici. puta curie. sic. vt. l. i. s. q. i. ff. de susce. tu. vñ debitor ex tutela no. pot. esse curator: s. debitor ex tutela tantū potest esse tutor: q. habet originem ex officio eo. Et In omnibus tamen his considera debiti quantitatem: q. modicum debitū vel creditum non remouet a tutela fin. gl. quod est

Minoris debitor. In ter. ibi. efficiat. et alia causa qua gestio. Et no. hoc responsum valde. In ter. ibi. probet debitor. vel creditum. Ja. 1. Et adhibere est q. habet probare debitum. a cu. scetur sue confessioni cōtra se. vt. ff. de pol. publica. in si. de credito. q. habeat probare se creditore. non est mirū: q. creditum fictum seu simulatū non liberat a tutela. vt. ff. de exen. tu. lachete. s. amplius. et ibi per Jaco. de are. In ter. ibi. obligationis. i. personalis et realis. 2. In ter. ibi. iactura. nec tū potest esse tutor: q. est suspectus suspicione iuris et de iure. l. ce. in eo qui est suspectus tantū suspicione hominis: quia tenet decretum. si decernatur. ista est vera opt. Sed quidam dicunt q. cessante causa. cessat effectus. et ideo in creditore. cum preoccupet priuatio creditam tutelam. dicunt q. est reuocatio. non remotio. q. est falsum. cum priuatur propter suspiciōē. et hoc tenet gl. secundum vnam opt. ff. de exen. tu. l. i. propter litem. que est ipsa veritas. licet alia opt. sit in contrarium. In ter. ibi. solutione. pena curatoris creditore. est. quod caret credito. pena debitoris est. quod ei non prodest pendente probatione facta solutio. In ter. ibi. vti. Mor. q. tutor et curator non possunt recipere cessione cōtra pupillum. vel adultum. et si velint ea exerce officio finito. q. tene menti. In ter. ibi. itē. scilicet per omnia not. quod debitor. vel creditor pupili vel adulti non potest esse tutor. vel curator. T. Querit. gl. de quanto debito hic intelligatur. dicit gl. quod intelligitur de debito magno. non de paruo. Dicunt docto. q. hoc accipitur arbitrio indicantis. fa. de cōdi. et demon. l. quamuis. Tu dic. gl. verum dicere quando debitum non est in controuersia. secus videtur si ante delatam cautelam non esset in controuersia: q. magnum videt. ex quo de eo est magna lites inter partes. tamen in contrariū facit. ff. de exen. tu. l. i. propter litem. Nam ista maiusculum videtur requiri respectu interesse communis. non respectu interesse singularis. Et sic per gl. queritur. vtrum hec aut. habeat locum in matre et auiā. dic. quod non. Item queritur. nunquid habeat locum si debitor est paratus soluere debitum: et videtur quod non. si preuenit tutelam in soluendo. facit de tute. et cura ab his. l. i. impuberi. Item querit. nō qui habeat locum in testamentario tutore: gl. variant. tamen veritas est qd. non. si testator sciebat debitum: secus si ignorabat facit quod no. ff. de procura. l. pater filio. hoc dicit respectu personarum. Adodo queritur respectu iuris h. agendi: quia lex nostra loquitur in hypothecaria. et in personali. Querit. quid in reali mezar: quidam dicunt idem. Alij dicunt oppositum. puta quod idem sit quantum ad remotio. nem: sed non quantum ad penam priuationis. Querit. qd. in actioe mixta: dico qd. in reali prestatione idem q. in personalibus actionibus: q. actio mixta habet duo extrema (vt ita dicā) diuersi generis et forme. et ideo diuersum debet esse iudiciū. Et Quid in naturalis obligatione. aut stat in finibus voluntatis aut trahitur ad necessitatem iuris: primo casu no. habet locū hec aut. vt in obligatione antidorum. Secundo sic. propter utilitatem compensatio. nis. Querit. vtrū ista aut. habeat locū in debito qd. orit ex tutela: et dico q. no. respectu tutelae: sed respectu alterius offici. puta curie. sic. vt. l. i. s. q. i. ff. de susce. tu. vñ debitor ex tutela no. pot. esse curator: s. debitor ex tutela tantū potest esse tutor: q. habet originem ex officio eo. Et In omnibus tamen his considera debiti quantitatem: q. modicum debitū vel creditum non remouet a tutela fin. gl. quod est

a **C**astardi. Mec
etia habent testa
mentarios nor.
de gl. Bar. in. l. i. ff.
de test. tu. an aut
debito possit esse
tutor: fili spurii
vide qd Bald. in
l. cū in eo. ad. ff.
de pac. et alle. ff. si
ter. vide qd in l. in
fi. i. queide dicit
quod Bald. hic.

b **C**abarii. Zita
aut. hie loci in ma
tre et aua: vt hic
per gloss. de Bar.
doc. in prin. et la
tius Bar. in. l. i.
q. sub cōditione.
ff. de te. tu. et hie vi
de qd in curatore
spurii qd i. in se
spurii per Bald.

c **C**alde de hoc
eundē in addi. ad
Spec. tit. de tutor.
in vers. tenet ma
ter. Et qd dicit
par. de ca. in cōsi.
l. re. incipi. vñs
cum promiss.

d **C**editio qd. fa
cit qd no. Bald. in
cōparatōe. i. l. ij.
q. 3. de f. in. fr. in
Ziti facit qd qd
cit Bar. et sequa
ces. in. l. in. prin.
innoto. qd i. p. res
facti. qd in. de. l.

e **C**et omni. in. au
lio. Tu adde qd
operet et ipoteit
hēc clausula ap
posita remittit
vñs multum.
Ziti l. i. col. iij.
vñs in. prin. legu
tur. qd i. de. l. i.
et i. apost. ad ipin
in vers. de conue.
2. filii dōt. l. ij. et al. 3
l. an. qd. rrr. vñ
iij. et claus.

f **C**aturalia tñs.
Et de. Bar. hic. in
prin. et lat. in. l. ij.
q. sub cōditione.
ff. de te. tu. et vide
qd no. Bald. in
l. i. in eo. ipe. et vl. i.
q. de pac.

g **C**renullare. vi
de Bald. in. anteq.
fidem. ad. f. 3. de
fecun. nup.

h **C**in eo. glo. si tu
tor: dā est a iudi
ce matre ignozat
an valeat. et an m
si citanda: cum
Bald. hic satis vi
detur concordare
Bar. in. l. tutor si
petitus. ff. de tut.
et cu. ad. ab. his.

no. 7. semper ponderandum. Eodem modo mo-
dia communio: vel vilis possessio nō repelle-
rent a tutela hominem maioris conditionis,
qđ tene menti.

Sororis tue. ^{Ma}
legitimum tutorem non potest da ^{bent}
ri datus. h. d.

Cler decima. **C**uratozem. In locu
curatoris non potest alius nisi cau
sa cognita subrogari. h. d.

Lex undecima.

In vniuersis. *Indi-*
cium vni-
 legitime inchoari, ad hoc vt pos-
 sit iuridice terminari. *h. d. C. Mor.*
 q*uo*d iudiciu debet inchoari legitime: cum legi-
 tima persona: et ad hoc semper allegatur.

Lex duodecima.
Curator adoleſcē
 ti. Curator generalis non poteſt in
 liſte mota facere ordinari ſpecialem
 tutorem. h. d. iſta lex.

Quando mulier tutele officio fungi
potest. Titu. xxxv.

Lex secunda.

Matres que. ^{di}ma
ter nō poterat esse nutritrix
per privilegium impetrare
rennatiuā secū nuptiis & ve
lesano & oī aliq̄ auxilio & h
hoc locū maritus legitimus q̄ baptizatus.
d. l. sequē. † In ter. iōi. legitima tutela. Ro. q̄
baptizati nō ^a habent legitimis tutorē. credo
q̄ hodie habent coniunctos ex latere mariti
propter sublatam differentiam agnationis &
cognationis in tutelis.

¶ Tutela defertur matri & ante fm ordinem
successionis, exclusis legitimis.
¶ Mater est tutrix voluntaria non necessaria.
¶ Renuntiatio que debet fieri per matrem
quando affinitu tutelam filioru si non sunt in
instrumento, an valeat. c. nu. 4.
¶ Tutela filij nō defertur patri naturali tantu
¶ Mater an possit relinquē tutrix in testamen
to mariti. 7.

Authentica.

Matri et aui. ¶ Notandum quod mater et pater sunt in ordine successionis defuncti, exclusis legitimis et dantur. ¶ Item quod in ordine non erit tutor, nisi impetretur a principibus. h. s. et i. Et propterea dicitur lex quod mater non est legitima administratrix filiorum. etiam pupillorum. ff. de neg. ge. l. qui aliena. §. q. ff. de sol. sol. Sed bodie amplius est maritis officio. et deferit tutori ipsi uxori, sine impetratione. Item in aui. h. de adu. nō fieret metio in l. c. ¶ Item mater nō solū est ad tutoria habilita, sed etiam prelatior: preferit legitimis tutoribus. nō quod erat pater. c. quod legitimus preferat maritum. et istud est tūc quod ad euidentia. ¶ Item in ter. fil. permittitur mater nō dicitur pāpimus: et iō mater est tutrix volūntaria. nō necessaria. h. regulariter cui tutela h.

officia necessarii in fallit cu deferret femine, vt hic et fi. In tert. ibi, alia. si ista nunq habuisset virum, sed tantum filios naturales, non debent verba sic concipi. R. enim loquens secundum sed etiam nuptus: vt. s. co. ti. l. i. vbi ter. ponti habet fornicum, non mulierem. ¶ In s. et. fi. senatusconsulti velletian. supple. et omni alii legi anglio: vt. s. et. fi. l. i. et in aut. vt bi qui oblig. circa finem. ¶ Tres ergo renuntiationes debent poni in tutelis quas suscipiunt femine. Primo, q debent renuntiare secun. nup. vel nuptus. si alie no preceperunt. Secundo, debent renuntiare beneficio senatusconsulti velletiani. Tercio debent renuntiare omni alii legem anglio. et iuri. introducto in fauorem ferus: qz per hanc renuntiationem redigunt ad iura communia masculo: sed no habet aliquod beneficium in preiudicium pupillorum, vel aliorum, quatenus concernit officium tutelle. ¶ Sed hic queritur, qd si in instrumento tutelae non sunt iae renuntiationes, quidam dicunt no valere: q no seruatur forma legis, et ea que sunt de forma, non possunt omitteri. vt. de adm. tut. l. h. §. omniem. Alii dicunt q sufficiendo tutelam, tacite videtur fecisse has renuntiationes: quia videtur fecisse omnia id per quod perueniunt ad tutelam. argum. de acquir. heredi. l. illud tu dic quod non valet, nisi fiat expressa renuntiatio: quia mulier posset alias pretendere ignorantiam furio: vt. l. h. §. de in. et fac. ign. Item ad hoc facit. l. eundem. de verbis oblig. vbi expresse notatur quod mulier non presumitur renuntiare velletiano. vel alii alii suo anglio. Quia tunc dicitur q renuntiatio bene fit velletiano no est necessaria, et dicitur q hoc est leuis sollicitas, et potest omitteri, qd est falsum: quia litera loquitur conditionaliter, dicitur: si renuntiauerit, et conditio que apponitur per l. unum dicit continere leue sollicitudinem oportet q conditio existat. ar. ff. de co. l. p. eto. in prin. ¶ Sed qd si est omnia iura renuntiatio, et omni anglio? et dicitur quidam valeret: q no reperit aliud anglii. Bar. dicit no valere tutelle: habent auxilium etiam iuris: id est renuntiantur. l. l. h. §. de tu. et fac. ign. Sed tu dicis q in eo alio anglium qd habent. beneficium legis, antiquae. §. h. s. ad velle. et ibi terigi. Et ideo sit cautus: vt omnes iae renuntiationes ponantur: alias no valeat decretum interdicti super tutela matris et a. i. In ter. ibi. testat matris, quid si eget confirmatio: sic no fuit viribus tutoris, sed ad miniculo confirmatio: dicit vt no. hic et dicit in l. h. §. de confir. tut. vbi videtur ratione que subinfert. facit pro testamentario contra matres et aut. ¶ In ter. ibi. alia mulieribus: ergo foris, vel amite, vel matre tere non deferret tutella: qz in linea transferral non est recipere tutelam que deferat tutella: vide qd no. Bull. ff. de pac. l. cu in co. ¶ In gl. ibi. preferri patrem. scilicet legitimum et naturalis: sed patri naturalis tantum? non deferret tutella filio. ff. de l. i. in h. ¶ In ea. gl. ibi. quasi legitimum. ista ratio non valet: q legitimus hodie non excludit matrem, sed forte mouetur gl. quia in patre concurrunt due rationes in matre vna: due rationes vincunt vnam: vt in aut. de cofan. et vtri. fra. in prin. Et aduertatur. quod ista quetio gl. debet formari in filio impubere emancipato nam ille quae sit in potestate, non potest habere tutorem. ff. de tut. l. i. ¶ In eadem gl. ibi. transferral tales, qd no puto: quia expresse dicitur in corpore fin ordinem successionis. Gl. butr. ¶ In gl. an idem in cura, tenet q idem in cura fin oēs: ergo mater potest esse varia cu cura: et tut. ratina. ¶ In gl. ergo. ibi. a indice data. Istud est falsum: quia Iudei non datur leg. alias semper mater esset tutrix datina, quod est falsum. Dic ergo quod mater quandoqz est tutrix testamentaria, vt si reliquatur tutrix in testamento mariti. na et quo est habilis ad tutelam nihil verat ea posse relinquere tutricem in testamento. ff. de n. §. si niquid fieri habeat renuntiare s alius nuptus. vide qd no. ad ter. l. omniem: qd est vera opin. Jo. ista renuntiatio ius casu non debet fieri. oēs vt ibi. ¶ Quandoqz mater est tutrix legitima: vt hic, et in l. omni. quandoqz mater tutrix datina: vt qd datur in locu tutoris testamentarii remoti tanq suspecti, vel exculati a tutela: vt. l. h. §. h. §. h. illud. quare ergo dixerit ea anomala? R. n. qz in ista tutela sunt quaedam ipeccata §. gl. et alios: Item qz ista tutela est irregularis. cu regulariter officia hoc sit virile. et no cōpetat mulieribus. Itē qz mater no est tutrix, nisi vel tut. Istā ratio non multū concludit: qz sicut nos dicimus q legitimus heredes quidam sunt voluntarii, et quidam necessarii: ista possumus dicere q legitimā tutela quedam est necessaria: quedam voluntaria fm Bar. ¶ In glo. et omni. ibi. non valet. i. ve non possit nubere. sed si nubet. expellet a tutela: vt in aut. sacramento. ¶ In ea. gl. ibi. sed quomodo. no. qz et renuntiatio q ne in iudicio iudice vel notario recipere. querit vsq omnibus quoniam interit. ¶ In gl. quid ergo ibi. hoc placet, qz qm mater venit ex prouisione testatoris: cessat rō prelationis alterius testamentarii: sed ipa venit ex prouisione tutoris, tunc bene preferat causa testat. ¶ In ea. gl. ibi. confirmatur. tu dic q non est necessaria confirmatio: qz testamentum suis viribus nitit, sc. s. de inoff. don. l. i. In gl. ea. gl. ibi. si. ois. et istam opt. tenet gl. in l. si tutor petitis. de tu. et cu. da. ab his. ¶ In ea. glo. et ibi. l. i. vt proponis. Iulius has gloss. facit quod aut mater fuit negligens, aut non si fuit negligens, est vera bc gl. si non fuit negligens, est vera gl. contraria fm Jac. butr. et alios do. Bar. dicit quod si mulier est negligens